

MARIJIKIN OGRAČEK

VERSKO-VZGOJNI MESEČEN LIST ZA NAŠO MLADINO.

Namen lista je srca mladine napuniti z Marijinimi jakostmi i z čistimi dohodki podpreti sirotišnico Deteta Marije v Turnišči. Cena letno 4 D., na pos. naslov 5 Din. Vrednik: Klekl Jožef, vp. pleb. v Črensovcih, Slov. Krajina.

DEVICA PREMILA,
NAJ NAŠA MLADINA
V OGRAČEKI TVOJEM
PRI TEBI SE ZBIRA!

Draga mladina.

Marijikin Ograček je v štrto leto stopo. Tri leta se je mudio pri tebi, draga mladina, i ti je kazao jakosti Deteta Marijike pa drugih božih svetnikov. V tom snopiči dokončava življenjepis svete Zite, služečke dekle. Vči se iz življenja te deklice, ki je bila z ednim služečka dekla, ka Bog ne gleda na lepoto, ne na bogatstvo, ne na imenitnost, nego samo na jakost.

Na jakost sam te včio. Jakosti se je vsaki mladenec lejko navčo, kak tudi navčila vsaka mladenka, če sta to samo štela. Pa znam, da so se vnogi navčili na Marijine jakosti tak iz vrst mlajše, kak starejše mladine po našem listi. To mi je zadoščenje, da je Marijikin Ograček zaistino bio tisti ograček, v šterom je Marijika gojila svoje rožice, vas, predraga mladina.

Svojo nalogo sam zvršo, mladino sam navčo na dobro čtenje i na to, da se ravna po navukaj dobrega čtenja. To mi svedoči prav lepo število naročnikov, na naš mladinski list, ki je lani doseglo **trijezero**. To mi svedočiyo tudi lepa pisma, zahvalne vrstice tistih, ki so prebiral i Marijin Ograček. Bodi povedana velika hvala za to zvünredno miloščo Deteta Marijiki. Hvala pa bodi tudi tebi, mladina, ki si svoj list podpirala i vam starišje, ki ste ga svojoj deci naročili. V novo leto stopim s tov željov, da bi število naročnikov naraslo.

Prosim vse dečke i dek le, velke i male, naj mi d rjo do Svečnice glas, keliko Ograč ekov želejo meti. Letos M. Ograček ločimo od Mar. lista. To pa zato, naj mladina sama pove, jeli je zadosta zdrava v d ũši, ka ma ték za zdravo d ũševno hrano, ali pa ne.

Če se mladina ne prime svojega glasila, kak bi se mogla, ga je ne vredna. Zato se odločite, dečki i dek le. V tom leti bi najmre radi izpelali stari načrt, ka bi odraš čena mladina posebi mela svoje navuke i posebi dečica. Zdaj smo oboje združili v Ogračeki. V tom leti bi radi to ločili, ka bi za odraš eno mladino dali primerne navuke v M. Ogračeki, to je mladini, štera je že dovršila osnovne šole, šolskoj mladini bi pa poskrbeli „Lučko z neba“, štero bi združili z Marijikinim Ogračekom i štera že tudi prihaja v naš kraj. To je žela večih d ũhovnikov.

Prosim zato eš če ednok slovenske odraš čene dečke i dek le pa tudi dečico, naj mi sporočijo do Svečnice, keliko M. Ograč ekov želejo, šterih cena je 4 D., letno, na posamezni naslov pa 5 Din.

Črensovci, 6. jan. na svetek Jezuš ekovoga razglašenja.

KLEKL JOŽEF, vp. pleb., vrednik.

Mladini.

Draga naša mladina!

V starom leti smo vam pokazali v navukaj našega Ogračka ništerne glavne resnice človečega življenja. Spoznali smo: Namen človeka i človeškoga življenja; pot, ki nas vodi ali, ki nas ne vodi k večnomi nameni; vrednost našega življenja je samo duhovno življenje; za duhovno življenje je potrebno duhovno vodstvo.

V novom leti ščemo to nadaljevati, vsikdar više vas ščemo pelati i bole vas ščemo poglobiti v notrašnje, duhovno življenje. Zato bomo predvsem gučali od: gojitev duhovnoga življenja, ali sredstva duhovnoga življenja. Sredstva moremo spoznati, ka je znamo nūcati; kda je spoznamo, je pa moremo nūcati, če ščemo, ka do nam k haski.

Polodelavec nūca šker, ali sredstva, če šče obdelati svoje pole; meštri, obrtniki slūži orodje (sredstvo) za njegov namen. Sredstva so tista pot, ki nas vodijo do našega cila tūdi v duhovnom življenji. Zato bo naslov tej navukov: „Kažipot za pobožne dūše“. Pod tem naslovom bomo obravnavali pomočke ali sredstva duhovnoga življenja.

Vzemi v novom leti pa naš Ograček v svoje roke, naj ti bo vodnik v življenji k Bogi! Hodi ž njim v visočine i globočine duhovnoga življenja!

Po Quadrupedani-ji —n. n.

Kažipot za pobožne dūše.

Pokorščina.

„Ne ste vi, šteri gučite, nego Sv. Dūh“. Mk. 13. 11. — Ka moremo znati od pokorščine? . . .

Pokorščina je po navuki sv. očevov merilo vseh pobožnih vaj; zato v duhovnom življenji stoji na prvom mestu. Obrnimo pažnjo na sledeče:

1. Što se pokorava posvečenomi slugi Gospodovomi, se ne pokorava človeki, nego Bogi, ki pravi: „Što vas poslušā, mene poslušā“. (Lk. 10. 16.)

Sv. Frančišek Saleški piše: „Kda je sv. Terezija opazila, kak ostra pokorila zvršava kordulanska Latalena, proti dovolenji spovednika, je ona tūdi štela to zvršavati. Ali premagala se je i pokorila. Gospod njoj je teda pravo: „Hči po pravoj poti hodiš; ti lūbiš premagovanje, zatajūvanje, jaz pa za več držim pokorščino“. Zavolo toga je to jakost tak zlūbila, ka je ne samo bogala svojih predstojnikov, nego s posebnov oblūbov se je zavezala, ka bo vsaki tanač duhovnoga vodnika brezpogojno nas'edūvala. To njoj je bilo v veliko duhovno tolažbo, kak to vnoge dūše občūtijo, ki se popunoma podvržejo svojim duhovnomi vodniki, ka bi se na te naćin popunejšē izročile Bogi“. (Filothea 1. 4.)

2. „Nišče se ne skvari zavolo pokorščine; nasproti tomi se nepokoren ne zveliča“. To je navuk sv. Filipa Nerija.

Sv. Frančišek tudi spodobno opomina: „Bodi trdno prepričan, ka prle premineta neba i zemla, kak te Gospod zapusti brez pomoči, če si pokoren, ali če ščeš pokoren biti“. Vzrok tomi je najbrž v naslednjem: „Pokorščina — piše crk. vučenik — je tak imenitna jakost, ka je Gospoda Zveličetela ona dičila celo življenje. Zato je tudi glaso, ka je ne prišeo spunjavat svoje vole, nego volo svojega Oče; i tudi apostol piše, ka je bio Jezus Kristuš pokoren do smrti i to do smrti na križi. On je teda zasluge neskončne svoje ljubavi šteo združiti z neskončnim zaslužanjem svoje pokorščine“.

3. Što svojo volo nasleduje i ga vodijo človeči pogledi, toga — pravi sv. Bernard — ne potrebno, ka bi ga hūdi dūh skušanjavao; on sam sebe skušnjava.

Sv. Frančišek Saleški piše: „So dūše, štere, kak pravijo, vodi sam Sv. Dūh; vse, ka njim nūva pamet i domišlija predstavi, prepisavlejo Sv. Dūhi, njegovomi navdehnjenji i njegovim nagibom, ki je v vsem njihovom dejanji, kak deco vodi. Ti se jako motijo! Povej, ali je čūdnješ pozvanje od pozvanja i spreobrnjenja sv. Pavla, šteromi je Bog sam gučao i ga sam spreobrnno? I glej, vendar ga je ne šteo Bog sam voditi na pravo spoznanje, nego ga je poslao k Ananiaši: Od toga bo zvedo, ka njemi je činiti! I Paveo, če ravno bi lejko pravo: „Gospod, zakaj neščeš sam vciniti“; je ponizno šo k Ananiaši i je vse spuno, ka njemi je pravo. Ali si mogoče predstavlam i mislimo, ka nam bo Bog delao kakši „ekstravuršt“? Ali nas bo Bog sam, brez drugoga vodo? . . . Ne, Bog nas šče voditi po pokorščini i brez pokorščine bomo naleteli samo na laž i prevare“.

4. Ne se nam trbej bojati, ka moder dūhovni vodnik se lejko zmoti, ali ka nas ne pozna, ali ka ne spozna nas zadostno. Takši dvomi, če ravno ne izjalovijo popunoma naše pokorščine, jo v velkoj meri zavirajo. Če bi dūhovni vodnik ne vido zadostno v tvojo dūšo, ali če te ne bi zarazmo, ali če si se ne razodeo jasno pred njim, bi potrebno ešče popitao. — Z druge strani, pa je Bog obečao posebno pomoč i spoznanje v vodstvu dūš onim, ki njega v tom nadomestūjejo. Če to premisliš, je zadostno k tomi, ka se včasi i brez premišleka pokoravaš v preprostosti, kak nam to sv. Pismo veleba. (Dale.)

*

Te reči si premisli točko za točkov, ka spoznaš potrebo i vrednost pokorščine v dūhovnom življenji i skleni po Jezušovoj peldi: „Bio njima je pokoren . . .“, ka boš tudi ti raseo v milosti i modrosti pri Bogi i lūdej.

Posvečujoča milost.

Bog je neskončno sveti. On ma telko posvečujoče milosti, da jo davle vsem milijonom svetnikov, ki so bili i bodo do konca sveta i se njemi denok ne zmenša.

Milost posvečujoča napravi iz človeka dete bože v pravom pomeni reči. Edino po milosti postane človek Bogi spodoben.

To je tisti nezrečeno lepi džündž naše duše, po šterom smo si k Bogi spodobni.

Bog. Ka si pa predočiš pod tov rečjov? — Z ednov rečjov: Bog je neskončna popolnost. Vse ka je na zemli kaj popolnoga, je samo v ednom pogledi popolno. Vse bi lejko bilo lepše, popolnejše. Bog pa lepši biti ne more, ar je neskončno lepi.

Lejko si misliš lepoto vseh rožic, ki jih poznaš i dosta lepših, ki jih ne poznaš po vsaj zemli, pa vzemi šče kcoj lepoto jasnoga večernoga neba i sploh vso lepoto, s šterov se diči naša velka zemelska krugla. To lepoto si lahko misliš ešče jezero ali milijonkrat vekšo, a je Bog ešče vsikdar neštetokrat lepši, ar je sam neskončno lepi! To razmiti je z našov kratkov pametjov pač nemogoče. Nego če samo malo več od toga premišlavlemo, nam postane vsikdar jasnejše.

I človek je spodoben toj neskončnoj lepoti! Ti človek na dvej nogaj, na zvüna nikaj posebnoga, falaček mesa i krvi, si spodoben tistoj neskončnoj lepoti!! Ve pa če si samo tak podoben Bogi, kak je svetlost edne male mühe kresnice podobna svetlosti vročega poletnoga sunca, si te že nezgrüntano lepi!

Človek boži! Stoj i premisli! Pri tom se je vredno staviti i premisliti, da bar malo spoznamo, ka smo vredni; da znamo ceniti samoga sebe.

Ne so to kakše pripovedi, nego čista, gola istina. Kak je istina, da je dete oči ali materi dostakrat tak spodobno, da pravimo: te je ščista očin, materin, tak smo mi podobni Bogi, vej nas je stvoro po svojoj podobi.

V čem pa je naša bogipodobnost? V teli ne. Je toti to tüdi občüdüvanja vredno modro narejeno, denok ne Bogi spodobno. To je zmes vseh mogočih stvari, štere ob smrti razpadnejo i iz tela ostane samo prgišča zemelskoga prahü. Bog pa je čisti düh.

Naša düša je tista, ki nas dela Bogi podobne. Düšo je Bog vdehno v človeško telo sam iz sebe. Je teda dao nekaj svojega i tak človek postane Njemi spodoben. Düša je nezgrüntana vrednost človeča. Po tom se ločimo od vseh drüghih stvorenj. Po düši smo boža deca, Njegovi sinovje, Njegove hčeri, zato Njemni podobni.

Zdaj pa tü malo postojmo i dobro zarazmimo: človeška düša je toti Bogi podobna, nego samo te, če je takša, kak jo je vdehno v človeče telo, to je, če je v pošvečüjočoj milosti, če nema smrtnoga greha. Posvečüjoča milost boža nas dela Bogi podobne. Samo zavolo nje smo nezgrüntano velki, lepi. Posvečüjoča milost je tisti džündž, šteri nas dela lepše kak je lepota vsega sveta. Po pošvečüjočoj milosti smo spodobni Stvoriteli samomi, pred šterim je celi svet samo slaba tenja. To je velka

verska istina, štero nikdar ne moremo zadosta močno povedati, da bi jo vsi razmili, posebno mladina.

Zakaj?

Če jaz to zarāzmim, potem se potrūdim, da svojoj dūši za vsakšo ceno nazaj spravim posvečujočo milost, če te nemam. A če jo mam, da jo občuvam, če tūdi bi trbelo vmreti. Ja, raj vmreti, kak zgūbiti begipodobnost, rajši vmreti kak peklenščeki postanoti spodoben, rajši vmreti, kak smrtni greh včiniti.

Vidiš dete bože, če bi gornje reči bile zmišlene kak pri-povest, se ti ne bi čūdo, če si je ne bi k srci vzeo. Nego, da je istina, kak je istina, da je $2 \times 2 = 4$, ali ne boš gledao, da kak najprle ideš k spovedi i se očistiš smrtnoga greha, če ga maš? Če ga pa nemaš, moraš paziti, da za nikše peneze smrtno ne grešiš. Rajši mreti, kak smrtno grešiti.

Zdaj verjemo, da je tak. I srečen, šteri se po toj veri v življenji tūdi ravna. Hitro ide čas. Zadnja vōra nam z velkov hitrostjov beži proti. Po zadnjoj vōri nam več ne bo trbelo ver-vati. Te bomo na svoje oči videli, da je tak. Srečni je tisti, šteri ste vervali i živel i v posvečujoč milosti božoj.

Molltev duše.

Neskončne so daljave
med mano in teboj . . .
Z nebeške me višave
varuj, Bog ti moj.

Ko v dolini joka
trudim se, borim,
tvoja naj me roka
čuva, da te ne zgubim.

Misli, muke, delo,
vse naj bo le zate,
da priti mi uspelo
bo nekoč med tvoje svate.

Daj mi priti v sveti stan,
kjer sreče dūši daj,
da, ko k Tebi bom pozvan,
bom pel Ti vekomaj. (Bogomir.)

Le v Bogu — za nami!

O koliko mladih je danes,
Ki v dūšah jih manjka nečesa...
Ki nimajo trdne opore,
Ki vera jim manjka, predragi.

O koliko src je brez upa,
Ki mislijo, vse je zgubljeno!
Ni zame pomoči nobene!
O groza! Mladina brez upa!

In manjka jim v srcih ljubezen,
Ki naj jih krepi in podžiga,
Ki Kristus je rekel o njej:
Največja med tremi da je.

Mi bratje, veseli bodimo, veseli!
Prejeli smo upanje v veri,
Ljubezen nas druž i med nami.
Za križem tedaj in za ciljem!
Mladina! Le v Bogu — za nami!

Fr. J. V.

Življenjepis svete Zite, služeeke dekle patrone služkinj.

Posebne milosti.

Za junaško jakost čistosti je Vsemogoči Ziti takšo milost podaro, štere so deležni samo svetniki i izvoljenci. Če je Zita molila, je nebeska svetloba napunila njeno sobo, štero so skoz režke tudi drugi lahko vidili. Podoba Jezusa Kristuša na križnom drevi je s takšov bolečinov napunila njeno srce, ka je pogosto jokajoč spadnola pred njega. V cerkvi sv. Friderika se ešče dnesden vidi stari križ na oltari sv. Zite; te križ je sv. dekla s posebnov brigov čuvala, ka se je ohrano. Gda je ednok klečala i pobožno molila, je Jezus Kristuš lübezen te deklice nagrado s tem, ka je pravo proti Bl. Devici: „Glej, tvoja dekla — i k njoj: „Tvoja mati“. Nemremo si misliti, kakše veselje je napunilo srce te dekle ob takšoj prikazni. Tiste svetnike, šteri so stali ob vznožji križa našega Gospoda Jezusa Kristuša, kak: sv. Janoša apoštola i Marijo Magdaleno je Zita posebno lübila i častila, ar je mela jakost sv. Janoša i Marije Magdalena, za štero jiva je vzlübo naš Gospod Jezus Kristuš. Teva svetnika si je zbrala za zaščitnika i jiva je nasledüvala v samozatajüvanji, jakosti i lübezni. Ednok se je zgodilo, ka je bila Zita v cerkvi sv. Fridrika tak zatoplena v molitev, ka nanč ne zapazila, ka se je že zmračilo. Hitro se je napotila domo i jako je bilo sram, gda se je na to zmisllila, ka je zdaj že prekesno, ka bi pripravila melo za krüh. Preveč je pa bila presenečena, gda je krüh že v peči najšla. Mislila je, da je zagotovo gospa zapovedala šteroj dekli zamesiti krüh, zato je šla k gospej, njoj küšnola roko i prosila odpüščenje. Na najvekše začüdenje je gospa od toga nikaj ne znala, šla z ostalimi v kühinjo i so se čüdüvali, gda so vidili že pečeni krüh. — Zdaj so opazili, ka je Gospod naredo čüdo po šterom svetniki.

Zitino romanje i razodetje bože milosti od nje.

Vsemogočni je v svojoj dobroti dosta takših mest stvoro, gde ma izvirajoča voda zdravilno moč. Zdravniki so spoznali ceno — moč teh zdravilišč, zato po jezere i jezere lüdi pošilajo v te, da tam zadobijo zdravje. Gda vidimo to ludsko množino, ka bi si mislili drügo kak, da ti idejo na božo pot, gde naj zadobijo svoj najdražji kinč, zdravje.

Na spodoben način je Bog za betežne ali zgüblene düše preskrbo mesta, gde posebno smilenje kaže lüdem. Takša mesta imenüjemo romarske kraje, gde je na vero i vüpanje prosečih

dosta čud napravo, pa ne samo s tem da zašle duše spravo na pravo pot, nego dostim vrno tudi telovno zdravje.

Na takša mesta na veliko romajo ljudje i sv. Cerkev priporoča, da naj v kem vekšem številu romajo. Sv. Zita, kak poznizna dekla sv. Cerkve, je romanja na čudežne kraje jako ljubila, misleč, da celo zemelsko življenje je ne drugo, kak romanje v nebesa. Vsakše trpljenje, bodisi njeno ali koga drugoga trpljenje zavolo grehov je izročila Gospodi Bogi. Na takša romanja je Zita vsikdar samo z dovolenjom gospode šla. Kak je bila Zita i njena molitev prijetna pred Bogom, je Gospod s posebnov milostjov pokazao, s šterov je Zito med potjov obdaro.

Ednok je Zita z ednov služekov deklov odišla v cerkev sv. Jakoba v Poggio. Od tam je štela dele v cerkev sv. Petra Grad, šteri je bio preci deleč od Poggioja. Gda sta prišli v cerkev sv. Jakoba, jivi je začno glad mantrati, ar sta se na tak dugo pot podali na tešče. Zitina tovarišica se je zbojala trüda, zato se je vrnola v Lukko, Zita se je pa odločila in je šla dale i prišla v cerkev sv. Petra, gde se je spovedala, prečestila i se jako zatopila v vročo molitev. Gda se je zavedla, se je štela vrniti v Lukko. V mesto Pizo je še prišla, a se je že večerilo. Gda je prišla k bregi sv. Julija, jo je eden poznani, pošteni človek šteo nagovoriti, da naj ostane skoz noč pri njem, da naj ne nadalüje nevarne poti. Zita ne je bila volna tam ostati, batrivno se je podala na pot, čeravno je bila nevarna i težka. Neki püščavnik, šteri je v tisto smer stanüvao, jo je proso, naj ne hodi dale, ar jo razbojniki ali pa kakša divja zver lahko napadne. Zita se je vüpala v božo pomoč, ne se je bojala nikše nesreče, šla je batrivno naprej. Liki moči so njej od posta, prenaporne poti i prevelke vročine opešale. Skoro v omedlevici se je vsedla pri ednom potoki, z rokov si je grabila vodo, da si je malo pogasila neizmerno žejo.

V tom trenutki je občütila dotik edne roke in angelski glas se je oglaso: „Ščeš z menov iti v Lukko?“ Zita je ne prišla v zadrego, gda je čüla nepričaküvane reči, liki nasprotno, predramila se je od nebeskoga dotika. Žeja, lakota, otrüjenost, omedlevica — na eden mah je vse zginolo. Brezi straha je odgovorila: „Jako rada!“ in je šla z prijateljicov. Gda sta se približavale k gradi Pantetto ob vodi Ozorm, so bila že vsa vrata zaprta, toda glej! Vrata so se odprla i obe potnici sta brezi zapreke šle skoz grad. Gda sta vü prišle, so se vrata pali lepo zaprla na ravno tak čudoviti način. Zita je hvalila Boga za takše čudovito varstvo. Že je bila polnoč, gda je prispela s posebnov tovarišicov domo, zbüdila je drugo deklo, štera je bila jako raz-

burjena, ar jo je zmotila v senjaj. Zita se je obrnila k čudovitoj prijateljici, prosila jo je, da se zdaj naj odpočije pri njoj. Ponudila njej je svojo postelo, ona bi pa na tleh spala. V tom trenutki je nepoznane več ne bilo. Neznanka je bila sama Blažena Devica Marija.

L. 1841. ednoga lepoga večera v juliju, sta dva potnika, eden redovnik i eden posvetni po istoj poti šla, kak pred 600 leti sv. Zita. Zapazila sta edno kapelico z napisom: „Sancta Zita, ora pro nobis“ to je: Sv. Zita prosi za nas! pokleknila sta in molila k svetoj dekli. Gda sta gor stanola, sta vidla pred sebov edno veško deklico, štera je iz bližnjega vrelca vodo zajemala. „To je vrec sv. Zite“, jima je pravila, ta voda pomaga proti vsakšemi betegi, ar je sv. Zita, gda je šla z božepoti, je iz te vretine pila i se je srečala z svetov Devicov, štera jo je sprevodila domo; Zita je naša velka svetnica i angeo varivač. Vsakši den pride vnogo ljudi k sv. meši, štera se služi njej na čast na bregi. Gda je to povedala, je šla deklica dela, spevajoč si lepe pesmi na čast sv. Ziti.

Boža služabnica, sv. Zita, kak pravi od nje pisateo iz srednjega veka, je vsakšo soboto k božoj službi šla na Angeoski breg, gde je preci deleč od Lukke ob vodi Serchius edna cerkev bila. Nikaj jo je ne zadržalo od toga sobotnoga romanja. Ednok se je zgodilo, ka je morala dugo doma delati i tak je koma večer šla iz hiže. Komaj je prišla od Luke nekaj kilometrov, je že bila popolna kmica, ravno na to prijaše mimo neki jezdec, ki njej pravi: „Maš-li pameť, ka po noči hodiš po takših potaj? Neveš, da lahko spadneš v kakšo globočino?“ Zita je na to odgovorila: „Jezdi mirno ti samo naprej, jaz pod varstvom Jezuša Kristuša pridem srečno do svojega cila.“ Jezdec je naprej jezdo. Gda je prišeo k cerkvi sv. Angela, se je jako čudüvao, gda je vido Zito klečati pred cerkvenimi vratami i pobožno moliti. Včasi se spoznao, da to more biti čüda, ar je Zita z navadnimi koraki prle prišla ta, kak pa on, ki je jahao. Z globokim poštüvanjom jo je nagovoro: „Oh sv. dekla, kak je to mogoče, ka si ti prle prišla na te kraj kak jaz?“ „Kak se je Bogi vidlo, tak se je zgodilo“, — je odgovorila ponizno deklica.

Zgodilo se je pa drugoč, ka so z velkov slavnostjov obhajali svetek Marije Magdalene v Cerbayskoj cerkvi, v mesti Pizza, deset milj deleč od Lukke. Med mestoma Lukka i Pizza se je bio boj i nišče je ne vüpao iti iz Lukke v Cerbay, ar je bio vsakši izpostavljen nevarnosti. Zita, štera je posebno častila sv. spokornico, se je ne strašila nevarnosti i se je proti večeri podala iz Lukke. S sebov je nesla svečo, ki bi jo aldüvala v cerkvi. Gda je prišla v Cerbay, je bila že noč i cerkev je bila

zaprta. Poklekno^{lá} je pred cerkvena vrata i je molila. Ar je bila trüdna, je med molitvijov zaspala. Nastao je silen viher; veter je okoli nje tulo, dež se je vle^jao, g^rmelo je i se bliskalo — a Zita spi globoko. Komaj se je malo zdanilo, se je Zita zbüdila, vidila je okoli sebe mlake i blato. Hitro si je poglednola obleko i ne je mokra; bila je popolnoma süha. Sveča njoj je gor^ela v roki ešče s posebnov bliščobov. Cerkena vrata so se odprla i Zita je vstopila z gorečov svečov pred Najsv. Oltarsko Svestvo, poklekno^{la} je i z notrašnjov pobožnostjov molila. Za

Jo poznate? Marijo poznate? Njeno sladko materno srce je z trnjom ovito zavolo prevelike skrbi, naj ti mlada dūša čista, verna, stanovitna ostaneš.

kratek čas vstopi v cerkev dūhovnik i tūdi lüstvo je začnolo prihajati. Na velko začüdenje je zapazo, ka je cerkev odprta, čeravno je meo on klüč od dver. G^da je zapazo deklico pred oltarom, jo je pitao, na kakši na^čin je prišla v cerkev. Zito je polejala rdečica i je odgovorila, ka so se cerkvena vrata samo od sebe odprla. Dūhovnik je prepoznal, ka je Gospod napravo čüdež, da bi s tem nagrado Zitino jakost i vero.

Zita vzgoji deco svojega gospodara.

Čüdežni dari.

Deca so najdragši kinč starišov. Nihova največša lübezen, poštenost, predmet vüpanja i največkrat opora v starosti. Dete, štero je dobro vzgojeno, je ne samo veselje starišom, nego je ponos domovini i družbi. Na vzgojo dece moramo polagati največ skrbi i je samo v dobre i bogaboječe roke zročiti. G. Fatinelli je šteo vzgojiti deco v božem imeni i je zato ne najšeo bole primernoga vzgojitela, kak ravno Zito. Njoj je zavüpao svojo deco, ar je bio prepričan, ka Zita ne bo samo z rečjov, nego tüdi z djanjom i vzgledom slüžila njim i njim pokazala pot, štero morejo prehoditi v živlenji. — Gda je g. Fatinelli izrazo svojo prošnjo i želo pred Zitov, se je ona vstrašila nove dužnosti, ar je spoznala, ka je s tem prevzela velko odgovornost. Ar je pa znala, da bodo ednok deca Fatinellove družine, kak bogati i poštüvani dediči, močno vplivali na stanüvalce mesta Lukke, zato se odločila za vzgojo, naj de njim mogla slüžiti z dobrim vzgledom. Zita je ne bila izobražena i je ne bila vzgojena tak, kak je zahtevalo svet, ali dobro je poznala navuk našega Gospoda Jezüša Kristuša, šteri edini napravi človeka jakostnoga i srečnoga. — Najprle je odpelala deco v cerkev i ž njimi je pokleknola pred Gospodov oltar, pa je je zročila v bože varstvo, potli je pa večkrat na den vroče molila za nje. — Navčila je deco moliti oča naš i na istine sv. vere. Najglobše njim je vcepila to v srce, ka je Bog vsepovsod navzoči, ka vse vidi, vse zna i je vsemogoči. V mlada srca je vcepila skromnost, čistost, jakost, lübezen i poštüvanje do starišov i smilenje do sirmakov. Ta dejanja so tem globše pognala korenje, ar njim je Zita dajala zgled. Vzdržavala se je vsakšega takšega dela, štero bi mogoče bilo v škodo deci, bojala se je groznoga Gospodovoga opomina: Jaj tistomi, šteri spači ednoga od malih; bole bi bito, če bi si obeso mlinski kamen i se vrgeo v morje. Fatinellova družina je vidla rasti svojo deco ne samo telovno, liki tüdi düševno, ka je bio pravzaprav vpliv Zitinoga trüda, i zato so se odločili, da prepüstijo Ziti ešče celo gospodinjstvo. Zita je znala, ka si s tem novim delokrogom nakopa ne samo več dela, liki tüdi več neprijetnosti, a je vseeno spunila želo Fatinellove družine, ar je zavolo lübezni do Jezüša Kristuša rada sprejela kakšošte težavo. Najvekšo brigo je obrnola na čistočo, hišni red i šparavnost. Družina jo je vsikdar bole lübila i se je ne mogla načüditi njenoj priličnosti i gospodinjstvi, ar je vse tak razdelila, da je vse napredüvalo i cvelo. S tem, da je pazila na gospo-

darstvo, se je ne spozabila z sirmakov. Ves svoj zaslužek i vsakši doblen dar je podarila siromakom. Ne je mislila na ok-raske, na lepo obleko, zadovolila se je z enostavnov oblekov, glavno njoj je bilo, da je hodila čista i dostojna. Dostakrat si je pritrgala obed i ga shranila, da bi lahko kaj ponūdila siro-maki. V svojem siromaštvu je dostim pomagala, čeravno je ne mogla dosta dati. Prava lübezen do bližnjega je neizčrpiliva v dobroti i smilenosti. Ščasoma je prišlo k njoj vsikdar več sir-makov, proseč jo pomoči. Zita je spoznala, da nemre zadostiti vsem prošnjam; ali te se njoj posveti v glavi dobra miseo. Tel-ko drobtin i telko ostankov od jestvine se že nabere pri takšoj hiži, kak je bila Fatinellova, da bi s temi ostanki vnogomi siro-maki mogla pomoči. S privolenjom gospode je začnola zbirati drobtine i veselje je napunilo njeno srce, gda je mogla s tov malov rečjov pomagati siromaškim družinam v njövom obväp-nom stanji. Vse je spravila, posebno ponošene, popravlene i zakrpane obleke i tak so se vnogi oblekli. Kak ne bi takša lü-bezen do bližnjega zadobila dopadnenje našega Gospoda? Za nagrado je blagoslovo Zitine dare tak, ka je število obleke čü-dovito naraščalo, da je lahko vngo družin oblekla — tak pravi-jo njeni življenjepisci. Pogosto je pokazao Gospod, kak lüba njemi je miloščina, štero je Zita nüdila siromakom. Gda so znali i vidili družinski člani, kak skrbi za nje i davle miloščino siromakom ali iz svojega ali pa iz shranjenih ostankov, so iz hvaležnosti njej ponūdili lepša oblačila i bolša hranila. Čütili so, ka de je grajao svet, če se Zita poleg telkoga dela, trüda i šparavnosti tak po siromaškom oblači. A ona je ostala stano-vitna i je ne spremenila načina svojega življenja.

Zgodilo se je, ka je ednok nesla v förtohi ostanke obeda svojega gospoda k ednoj siromaškoj družini. Med potjov se je srečala z gospodom Fatinellijom, šteri jo nagovoro: Kama ideš? Ka neseš pa tü? Na to je Zita prestrašeno pokazala, ka ma v förtohi. — I glej, čüdo; gospod Fatinelli je ne vervao svojim očem — förtoj je bio pun najlepših rož. Gda je Zita to zapa-zila, se je vroče Bogi zahvalila. Gospoda je bilo sram, pa je odišeo. Zita je nadalüvala svojo pot i rože so se v njej roki spremenole pa v krüh. Nova čüda se je zgodila zavolo nje tüdi te, gda je v Italiji ladao velki glad. Število lačnih je od dneva do dneva raslo i po vulicaj so blodili bledi i onemogli proseč žalož krüha. Zita si je ne mogla zadržati skuz, a vsem je ne mogla pomagati. Sama je živela pri sühom krühi, vse drügo je zdavala siromakom, ki so jo dnevno v lepom števeli obiskavali. Nešterni den, gda je vse razdavala, se njoj je približala edna bleđa, lačna ženska. Mati i deca so jo prosili konči par drob-

tinic. Skuze so jo oblejale, ar je ne mela nikaj, s kem bi njim lahko pomogla. Obrnola se je vkraj. Ne daleč od nje je stala lada puna graha, s šterim bi lahko pomogla siromaškoj družini. Ne je pa mogla prositi dovoljenje od gospode, ar je ne bila doma. Dugo se je borila v njoj dobrota s poštenostjov. Kak po navadi, je tudi zdaj vroče molila k Gospodi i ga prosila, da njoj naj pokaže pravo pot. Za par minut je odločno segnola po grahi i ga dala prosečim. Ne je zaprla šče lade, jo je obsipalo že več siromakov. Brez pomisleka je zdaj začnola deliti grah. Gda so siromacije odišli, je Zita zaklenola skoro prazno lado. Ali oglašala se je v njoj dušna vest, mogoče je ne prav včinila, mogoče bi pa ne smela telko razdeliti. Med takšim premišlavanjom je prišla do misli, da bi mogoče pred par minutami gospod lahko odao te grah. Srce njoj je skoro prestanolo biti, vroče je molila k Bogi i se je z močnov verov napotila v kamro — odprla je lado i glej: lada je bila puna lepoga i zdravoga graha.

Na sveti večer je Zita prosila svoje dobrotnike za dovoljenje, da lahko ostane celo noč v cerkvi svetoga Friderika i z angeli pa pastiri vroče moli Malo Dete. Dovoljenje je dobila. Oblekla se je tenko i siromaško, kak je bila njena navada. Gda je to vido gospod Fatinelli, jo je stavo i pitao: „Kak se moreš tak na lahko oblečena, v tom slabom vremeni, gda šče nas zebe poleg peči, spravlati v cerkev?“

Gda je zvedo, ka Zita nema tople obleke, je pravo: „Ná moj kaput, obleči si ga, i pazi, ka njemi kaj ne napraviš“. Dekla je z veselim srcem odišla. Pred cerkvenimi vrati je zmrzavao eden siromak. „Ka ti je, prijateo?“ ga je opitála Zita. Siromak je bio tiho, samo z rokov je pokazao na Zitin kaput. „To maš kaput“, njemi je pravila Zita, „a po božoj službi mi ga moreš dati nazaj“. Stem je odišla v cerkev, pokleknola je pred jaslice i vroče molila Odrešenika. Že se je končala sveta meša i tudi spraznila cerkev, a ona je ešče izda klečala i molila. Nazadnje je tudi ona odišla s cerkvi, iskala je siromaka, a ga je nindri ne najšla. Jako se je prestrašila i je žalostno odišla proti domi. Gospod jo je jako skregao, ar se Bogi takša miloščina ne dopadne, če se ne da iz svojega. Zita je tiho prenašala gospodovo kreganje, ar se je čutila kriva i je vroče zdi-havala k Jezusi, zavolo šteroga je napravila to dobro delo, da bi On vtišo čemere gospoda Fatinellija. — Poldne je že bilo, gda je nekak sklonkao na dveri i vstopo je siromak z izposojenim kaputom, pa ga vrno Ziti. Da je bila dekla vesela, nám ne trbe praviti.

Da bi skrbela tudi za duševno miloščino siromakov, je te nagosci opominjala i njim davala etakše tanače: „Ne zgubite

vrednosti trpljenja z nepotrebnim mrmranjem. Bodite močni i moški, dragi v Gospodi! Potrpljenje! Ešče par dni, pa bode te blaženi v nebeskom kraljestvi. Poglednite Gospoda Jezusa Kristuša, kakši siromak je bio On, ne je meo kama položiti glave, — trpite z lübezni do njega!“

Že sama Zitina navzočnost je razveselila sirmake. Kak poznizno je hodila med njimi, komaj je mela najpotrebnejšo obleko, vse ka je ne potrebuvala, i vsakše darilo, štero je dobila, vse je zdavala sirmakom. Gda je že ne mela kaj dati, je vroče prosila gospo i gospoda za dar, ki sta njoj prošnje ne mogla odbiti. Kelko dobrih del je napravila ta služeečka dekla, kelko skuz je obrisala i kelko sirmakov je oblekla! Kelko lačnih je nahranila, pa kelko žalostnih je razveselila! Što more vse to prečteti? Prešteo je tisti, ki z lübezni do Boga ponüjeno kupico vode ne püsti brez plačila.

Popuna vera, lübezen do sovražnikov, pokorščina do naprejpostavljenih.

Iz vsega, ká smo dozda povedali, z lehkotov zaključimo, ka je bila Zitina vera prava i popuna. Ne je pripadala tistim, šteri radi molijo, a vzemejo najmenše kreganje za hüdo; radi idejo v cerkev, a stanovske dužnosti zanemárjajo; miloščino delijo, pa lübijó dvojno hvalo; se postijo, a nasladnosti nemrejo zatreti. Zitin obraz se je potio, gda je delala, njeno delo je ne bilo samo za to molitev, ar je delala vse iz lübezni do Boga, liki tüdi za to, ar je bilo njeno srce i düša med delom pri Bogi. Ravno zato se njoj tüdi vsakše delo posrečilo, pa zato so mela najmenša i nizka dela pred Bogom velki pomen. Zgodilo se je, ka je zavolo dužnosti ne mogla v cerkev; zavolo toga se ne čemerila, ar je znala, ka stoji verno delo na prvom mestu pred Bogom. Znano nam je, kelko neprijetnosti je morala prenesti zavolo tovarišic. Nikdar se je zavolo njih ne tožila, kem več je mogla zavolo njih trpeti, tem vekšo lübezen je izkažüvala proti njim. Vsikdar je bila vesela ž njimi, prijazno je gučala ž njimi i njim je rada pomagala pri deli. S takšim oponašanjem si je priborila srca vseh tovarišic. Nasproti vsakšoj je bila lübezniva i dobra, v žalosti, jih je tolažila, v svaji pomirila. Vsi so se zatekali k njoj v trpljenji, pri njoj so se izjokali, pri njoj so najšli tolažbo v žalosti.

Takše jakostno življenje je ne bilo brez pomena i brez vpliva na Fatinellovo hižo. Kak nemre lilija skriti svojega prijetnoga düha, tak se je tüdi Zitina jakost kak dišec razprestirala nad celov hišov. Če je vidla kakše slabo djanje, je očitajoče poglednola na grešnika, nikaj je ne pravila i s tem ga je spra-

vila na dobro pot. Če je što preklinjao ali gučao nespodobno, ga je močno skregala, ar je ne trpela ka bi što Boga žalo.

Ar je bila sama sveta i ponizna, je nikoga ne obsodila surovo, liki je bila angeo mira med tovarišicami; dostakrat je zagovarjala pred gospodov. Če je v kakšem slučaji gospod Fatinelli ne šteo šteromi odpustiti, se je vrgla pred njegove noge i ga tak dugo prosila, dokeč je tomi ne odpusto. Zitina lübezen je pa ne bila samo med prijatele i dobrotnike razdeljena, liki tüdi med grešnike. V tistom časi je bila navada, ka so v vseh cerkvah zvonili, gda so pelali na smrt obsojenoga. Zato so zvali vküp vernike, ka bi molili za povrnenje grešnika i ka ne bi mro brez svestev. Zita je bila v takšem slučaji žalostna i je s skuznimi očmi prosila bože smilenje za grešnika. Zitina lübezen je bila tak velka, da je nikdar ne zavrгла sirmakov i ne tistih grešnikov, ki so obhodili vse grešne poti mladosti i bili za toga volo zasmehavani i zavrženi od družbe. Obiskala je, je tolažila i je pripravila do spoznanja, ka po pravom obžalüvanji lahko dosege-nejo odpüščenje grehov i se tak zveličajo. Tovarišice so jo ne samo ednok gledale s čüdnimi očmi zavolo te lübezni do grešnikov. A Zita jih je opominala na reči Gospoda Jezuš Kristuš i je opominala na peldo Marije Magdalene, pa pravila: „Istina je, ka so to velki grešniki, a bože smilenje je brezmejno. Če so zavrženi, so šče ne zgübleni za nebesa, ar njim je Gospod dao čas za povrnenje. Molimo za nje i mogoče je, ka se omehča okornost njüve grešne düše.“

Zita je nad vsemi drügimi jakostmi cenila bogavnost, pokorščino. Spovednik jo je navčo nato, ka niedna jakost nemre biti prava, če se ne strinja z volov božov. Zita je bila vsem pokorna. Ne je gledala na to, ali je zapoved pravična ali ne, ar je mislila, ka spada pokorščina k podložnikom. Jezuš je bio do smrti pokoren Oči i tak je postao pelda človeštvu. Tüdi ona je po njegovom zgledi ravnala svoje življenje. Ednok je nastala velka nevihta, močen dešč se je vlejšao. Mladi gospodje, štere je ona vzgojila, so šteli pokazati ednoj gospej njeno zgledno pokorščino i so njoj zapovedali, ka more iti naküpüvat v mesto. Zita se ne gučala vö na vreme, včasi se je podala na pot, a brez marele. Ešče je divjala nevihta, dežüvalo je šče, gda se je Zita vrnola. Vsakši si je mislo, ka je do kože mokra, a so se začüdili, gda so vidli, da je nanč ne mokrá.

Bog je napravo čüdež, da bi pokazao kak močno poštüje pokorščino.

Šmrt sv. Zite.

Zitino življenje je bilo takše, kak goreča sveča na oltari, puno nožnašnje, vroče, bože i človeče ljubavi i lübezni do Boga i bližnjega. Njene moči je stalno delo vničilo; sveča na zemli je dogorela, ka bi večno i skem vekšov svetlobov se bliščala v nebesaj med svetniki. Zita je čütila, ka se njeno romanje na zemli končavle, a vseedno je delala tak dugo, kak je mogla. „Neščem, ka bi me najšla smrt nemarno“, je večkrat pravila. Gospod i gospa sta njoj pravila, ka naj ne dela, naj si počine, ar so je ne meli kak služučko deklo, liki so jo držali za kotri-go družine. Ona se pa li ne mogla ločiti od dela, ar njoj je delo prešlo v telo i krv. Ali Jezuš Kristuš jo je meo zrelo za lebesa i jo k sebi pozvao z rečmi: „Pridi, lüblena, moja zaročenska, ka te koronam“. Moči so jo ščista zapüstile, mogla je lečiti v posteo, iz štere je ne več stanola. Dobila je velko vročino i pet dni pred smrtjov je jako trpela. Pa poleg toga je bila vesela i je ne kazala nikše nezadovolnosti. Kak je bilo njeno življenje mirno, tak je bila njena smrt tiha i mirna. V krogi domače družine i njenih lüblencov, šterim so se rosile oči, je čakala svojo smrt. Z veseljom i zadovolstvom je sprejela sv. slednje mzanje. Kak velko je bilo njeno veselje pri misli, da bo za kratek čas gledala svojega zaročnika Jezuša Kristuša od lica do lica! Zakaj bi se tožila, zakaj bi se bojala, ve ide k Njemi, kak dete k najbolšemi oči. S sklenjenimi rokami na prsaj i z sladkim nasmeškom na vüstaj je Bogi zročila svojo čisto düšo v 60. leti svojega zemelskoga življenja, v sredo aprila 27. l. 1278., gda je bio papa Mikloš III. i gda je bio za püšpeka v Lukki Paganello.

Po njenoj smrti se je prikazala nad mestom svetla zvezda, ki se je nazlük dnevnoj svetlobi lahko vidla. Prebivalci mesta so bili jako žalostni, gda je vmrla, a veselili so se, gda so zapazili zvezdo, ar so znali, da je ona že v nebesaj i njim bo svetila kak zvezda vodnica.

Ne se je šče raznesla vest od njene smrti, že so deca kričala po cesti: „Hodimo, poglednimo si svetnico, ki je vmrla pri Fatinellovih, hodimo, poglednimo si sv. Zito!“

Celo mesto se je zbralo, da bi se poslovilo od sv. Zite. Ne so že mogli več na Fatinellovo dvorišče, zato so jo postavili na mrtveči oder v cerkvi sv. Friderika. A tüdi tü so ne mela mesta vnožine, ar je iz svetoga tela prihajao posebno prijeten düh. Vsakši je šteo priti k njoj, vsakši je šteo odnesti kaj od nje za spomin, tak, da je bila obleka nazadnje tak razrezana, da so jo morali zamenjati z novov.

(Konec pride v prišestnoj številki.)